

Sprawozdanie z działalności Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego w okresie VI 2017- VI 2022

Opracował: TOMASZ MALISZEWSKI
(sekretarz Zarządu Głównego ATA IX kadencji)

Członkowie stowarzyszenia

Potwierdzeniem zainteresowania działalnością Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego jest utrzymująca w latach 2017-2021 na niemal niezmiennym poziomie liczba jego członkiń i członków.

W początkach 2017 roku Akademickie Towarzystwo Andragogiczne liczyło 73 osoby.

W czerwcu 2022 roku stowarzyszenie miało 77 członkiń i członków.

W okresie sprawozdawczym zmarły dwie członkinie i dwóch członków ATA:

1. dr Krystyna Pleskot-Makulska (1954-2019) – członek-założyciel ATA
2. prof. dr hab. Olga Czerniawska (1930-2020) – współzałożycielka i wieloletnia wiceprezes Zarządu Głównego i członek honorowy ATA
3. dr hab. Józef Tuross (1927-2017) – członek-założyciel i wieloletni członek Zarządu Towarzystwa
4. prof. dr hab. Józef Pólturzycki (1934-2021) – członek-założyciel ATA, wieloletni prezes ZG ATA, Honorowy Prezes Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego.

Dwie osoby formalnie zrezygnowały z członkostwa (dr Jiri Pavlu i dr hab. Małgorzata Malec-Rawinski).

Do ATA przyjęto 6 osób (mgr Agnieszka Chojnacka, dr Karolina Kuryś-Szyncel, dr Kinga Majchrzak, mgr Anna Orlińska, dr Alicja Szostkiewicz, dr Zuzanna Wojciechowska).

Potencjał naukowy ATA

O sile każdego środowiska naukowego – w tym społecznych stowarzyszeń naukowych – świadczy potencjał naukowy osób doń należących. Formalnym jego wyrazem bywają stopnie i tytuły naukowe. Warto przyrzeć się zatem Akademickiemu Towarzystwu Andragogicznemu i pod tym kątem. I tak, w 2019 roku tytuł naukowy profesora nauk społecznych otrzymała prof. dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas – wiceprezes Zarządu Głównego ATA IX kadencji. Jedną osobą z tytułem profesorskim – prof. dr hab. Olga Czerniawska, jak już wspomniano, niestety zmarła. Tym samym liczba członkiń i członków Towarzystwa z tytułem naukowym profesora wynosiła w roku 2021 osiem osób. Byli to Profesorowie (*w porządku alfabetycznym*): Tadeusz Aleksander, Elżbieta Dubas-Kowalska, Alicja Kargulowa, Józef Kargul, Ewa Przybylska, Eleonora Sapia-Drewniak, Ewa Solarczyk-Ambrozik i Józef Pólturzycki.

Z kolei stopnie naukowe doktora habilitowanego uzyskało w latach 2017-2022 aż jedenaścioro członków Towarzystwa. Były to następujące osoby (*w porządku alfabetycznym*): Agata Chabior, Beata Cyboran, Artur Fabiś, Małgorzata Malec-Rawinski (zrezygnowała z członkostwa w 2022 roku), Tomasz Maliszewski, Martyna Przymont, Małgorzata Rosalska, Sylwia Słowińska, Małgorzata Stawiak-Ososińska, Agnieszka Szplit oraz Artur Wąsiński. Tym samym w VI 2022 roku do ATA należało łącznie 25 osób ze stopniem doktora habilitowanego.

Gdy do powyższych danych dodamy informację, że od roku 2017 kilkunastu kolejnym członkiniom i członkom stowarzyszenia nadano stopień naukowy doktora, widać, iż Akademickie Towarzystwo Andragogiczne dysponuje poważnym, potwierdzonym formalnie potencjałem kadrowym.

O docenianiu jakości naukowej członków ATA może niewątpliwie świadczyć regularne ich uczestnictwo (z wyboru lub na zaproszenie) w różnorodnych gremiach eksperckich, doradczych i naukowych. Takie potwierdzenie potencjału merytorycznego Towarzystwa stanowi między innymi fakt, że jego członkinie

i członkowie weszli w skład kilku sekcji Komitetu Nauk Pedagogicznych Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2020-2023¹ (Tabela nr 1) a prof. dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas została także specjalistą KNP PAN „w ramach subpola Gerontologia”².

Tabela nr 1: Członkowie i członkinie ATA w sekcjach KNP PAN (kadencja 2020-2023)

Nazwa sekcji KNP PAN	Członkinie i członkowie ATA w Sekcji (i ich funkcje)
Sekcja Andragogiki	prof. dr hab. Ewa Przybylska dr hab. Małgorzata Rosalska, prof. UAM (sekretarz) prof. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak prof. dr hab. Ewa Solarczyk-Ambrozik dr hab. Hanna Solarczyk-Szewc, prof. UMK dr hab. Agnieszka Stopińska-Pająk, prof. AWSB
Sekcja Gerontologii	dr hab. Agata Chabior, prof. UJK dr hab. Artur Fabiś, prof. UP dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB (zastępca przewodniczącej) prof. dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas, UŁ (przewodnicząca) dr Marcin Muszyński dr hab. Zofia Szarota, prof. UW (sekretarz)
Sekcja Historii Pedagogiki	prof. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak
Sekcja Kultury Popularnej	dr Joanna Golonka-Legut

Władze stowarzyszenia

Najważniejszym kolegialnym organem statutowym Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego jest Walne Zgromadzenie Członków. Ostatnie z nich zwołano na dzień 12 czerwca 2017 roku do Warszawy. Podczas odbytego wówczas WZC dokonano wyboru prezesa oraz siedmiorga pozostałych członków Zarządu Głównego stowarzyszenia (Maliszewski 2017), który w ukonstytuowanym wówczas składzie personalnym (Tabela nr 2) pokierował działaniami ATA w kolejnych latach.

Tabela nr 2: Skład Zarządu Głównego ATA w roku 2021

Funkcja	Imię i nazwisko
Prezes Zarządu	dr hab. Hanna Solarczyk-Szewc, prof. UMK
Wiceprezes	prof. dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas (UŁ)
Wiceprezes	dr hab. Agnieszka Stopińska-Pająk, prof. AWSB
Sekretarz	dr hab. Tomasz Maliszewski, prof. AMW
Skarbnik	dr hab. Wojciech Horyń, prof. AWL
Członek	dr hab. Artur Fabiś, prof. UP
Członek	dr Krzysztof Pierścieniak
Członek	dr hab. Zofia Szarota, prof. UW

¹ http://www.knped.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=293:sekcje-knp-pan&catid=67&Itemid=42.

² Uchwała KNP PAN nr 5/2020 z dn. 26 czerwca 2020 r.

http://www.knped.pan.pl/images/PLIKI/Pliki_2020/Specialisci_KNP/ATT00560.pdf

Najważniejsze dyspozycje do pracy Zarządu Głównego ATA wynikają ze *Statutu*. Należą do nich przede wszystkim takie zadania, jak kierowanie działalnością bieżącą Towarzystwa oraz realizacja uchwał WZC, a także m.in. zarządzanie majątkiem, przyjmowanie i skreślanie członków czy reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz (Statut 1993). Jak więc widać, od sprawności i zaangażowania Zarządu Głównego i jego prezesa zależy skuteczne i sprawne codzienne funkcjonowanie całego Towarzystwa i właściwa realizacja wyznaczonych przez nie kierunków aktywności.

Na mocy artykułu 23 *Statutu* Zarząd Główny ma również prawo w czasie pomiędzy kolejnymi WZC – w razie pojawienia się takiej konieczności – do podejmowania uchwał w tych sprawach Towarzystwa, które przypisane zostały do kompetencji Walnego Zgromadzenia (wymagają one jednak zatwierdzenia na najbliższym Walnym Zgromadzeniu Członków ATA – Statut ATA z 1993, art. 23).

Z tego ekstraordynaryjnego uprawnienia Zarząd Główny skorzystał przesuwając po długich dyskusjach i analizach przypadające na rok 2020 kolejne Walne Zgromadzenie Członków ze względu na sytuację pandemiczną w kraju i na świecie oraz brak w *Statucie* jakichkolwiek regulacji umożliwiających odbycie WZC w formie zdalnej. Podjęto uchwałę, że zostanie ono przeprowadzone „w pierwszym dniu trwania IV Ogólnopolskiego Zjazdu Andragogicznego w Łodzi” (*planowanego początkowo na czerwiec 2021 roku a ostatecznie przesuniętego na 27-28 czerwca 2022 r.*).

Jako podstawę prawną umożliwiającą podjęcie takiej decyzji należy uznać zapisy artykułów 19, 21 i 23 *Statutu Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego z 28 września 1993 roku*

- w powiązaniu z następującymi aktami prawnymi:

Ustawa z dn. 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (z późn.zm.);

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (z późn.zm.);

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 sierpnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (z późn.zm.);

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (z późn.zm.);

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 26 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (z późn.zm.).

BEATO, HANIU – to bardzo ważne, dlatego dałem na czerwono - Tomek

Zarząd Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego IX kadencji odbył (do połowy czerwca 2022) siedemnaście zebrań – pierwsze pięć z nich przeprowadzono w kontakcie bezpośrednim (lata 2017-2019), pozostałe w formule on-line, wymuszonej sytuacją pandemiczną w kraju (lata 2020-2021).

Formuła zdalna odbywania spotkań Zarządu Głównego ATA stała się możliwa dzięki modyfikacji Regulaminu pracy Zarządu Głównego ATA dokonanej we wrześniu 2020 roku.

W czasie zebrań Zarządu poruszano problematykę, dotyczącą różnych kierunków działalności Towarzystwa, takich jak: wydawanie czasopism ATA, konferencje cykliczne ATA, IV Zjazd Andragogiczny, nagrody za wybitną monografię z andragogiki, patronaty honorowe, współpraca instytucjonalna z innymi partnerami, sprawy członkostwa, funkcjonowanie ATA w okresie pandemii itp. Wielokrotnie Zarząd zajmował się również wyzwaniem związanym z koniecznością przygotowania Walnego Zgromadzenia Członków (*co de facto – jak wspomniano wyżej – nie okazało się możliwe ani w roku 2020, ani w roku 2021*). Problematykę poszczególnych zebrań Zarządu Głównego IX kadencji od chwili jego wyboru prezentuje *Tabela nr 3*.

Tabela nr 3: Zebrania Zarządu Głównego ATA IX kadencji (12-06-2017 – 8-06-2022)

Nr zebrania	Data	Miejsce	Główna problematyka
1	12-06-2017	Warszawa, Dawna Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego	– ukonstytuowanie się Zarządu Głównego IX kadencji
2	17-10-2017	Warszawa, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Warszawskiego	– przyszłość czasopism i serii wydawniczej „Biblioteki Edukacji Dorosłych” – organizacja Letniej Szkoły Młodych Andragogów – organizacja X Zakopiańskiej Konferencji Andragogicznej – aktualizacja danych ATA w KRS
3	16-05-2018	Kościelisko k. Zakopanego, Ośrodek Wypoczynkowy „Rewita”	– współpraca z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, EPALE, Instytutem Badań Edukacyjnych; – uczestnictwo w <i>Konsorcjum Lifelong Learning (K-LLL)</i> ; – publikacja po X Zakopiańskiej Konferencji Andragogicznej.
4	10-10-2018	Ostrowiec Świętokrzyski, Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości	– przygotowanie czasopism ATA do nowej oceny parametrycznej; – organizacja konkursu ATA na monografię za rok 2018 – wstępna dyskusja nt. organizacji IV Zjazdu Andragogicznego.
5	8-11-2019	Warszawa, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Warszawskiego	– przyszłość obu czasopism ATA; – konferencja cykliczna ATA (SAL Warszawa, maj 2020); kolejna – maj 2022 r. – IV Zjazd Andragogiczny – czerwiec 2021, Łódź
6	22-09-2020	Zebranie on-line	– modyfikacja <i>Regulaminu pracy Zarządu Głównego ATA</i> – dyskusja nad przygotowaniem do cyklicznej konferencji ATA – SAL 2020 – dyskusja o terminie i sposobie organizacji Walnego Zgromadzenia Członków ATA
7	10-12-2020	Zebranie on-line	– Uchwała w sprawie przesunięcia Ważnego Zgromadzenia Członków ATA i połączenia go z IV Zjazdem Andragogicznym – Modyfikacja regulaminu Nagrody na wybitną monografię z andragogiki oraz wybór nowego składu Kapituły Nagrody
8	6-04-2021	Zebranie on-line	– zatwierdzenie sprawozdania finansowego ATA za rok 2020 – decyzja o przesunięciu IV Zjazdu Andragogicznego na rok 2022
9	27-04-2021	Zebranie on-line	– dyskusja nad możliwością przeprowadzenia Walnego Zgromadzenia Członków ATA w formie zdalnej – dyskusja nad merytoryczną i organizacyjną stroną przygotowania seminarium

			dyskusyjnego nt. edukacji dorosłych w dobie pandemii
10	4-05-2021	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – uchwała utrzymująca w mocy połączenie Walnego Zgromadzenia Członków z IV Zjazdem Andragogicznym w roku 2022 – dyskusja nad organizacją cyklu seminariów on-line ATA
11	15-06-2021	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – dyskusja nad przyznaniem nagród ATA „Za wybitną monografię z andragogiki” za rok 2020
12	28-09-2021	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – dyskusja nad planami na rok akademicki 2021/2022 – dyskusja nad terminami i założeniami Walnego Zgromadzenia Członków ATA i IV Zjazdu Andragogicznego
13	3-11-2021	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – uchwała w sprawie zmiany banku i numeru konta ATA – dyskusja nad założeniami podręcznika andragogiki/edukacji dorosłych
14	6-12-2021	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – dyskusja nad założeniami podręcznika andragogiki – ciąg dalszy
15	26.01.2022	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – Ocena przygotowań do Walnego Zgromadzenia Członków ATA – Przyjęcie sprawozdania finansowego ATA za ro 2021 (uchwała) – Dyskusja nad przygotowaniem seminarium poświęconego prof. Józefowi Pólturzyckiemu (w ramach IV Ogólnopolskiego Seminarium Dyskusyjnego ATA)
16	25.05.2022	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – Przegląd przygotowań do Walnego Zgromadzenia Członków ATA i IV Ogólnopolskiego Zjazdu Andragogicznego
17	8.06.2022	Zebranie on-line	<ul style="list-style-type: none"> – Omówienie końcowych przygotowań i przebiegu Walnego Zgromadzenia Członków ATA – Omówienie końcowych przygotowań do IV Zjazdu Andragogicznego w Łodzi

Oprócz Zarządu Głównego – jak w każdym stowarzyszeniu w okresie między walnymi zebraniem członków – w Akademickim Towarzystwie Andragogicznym funkcjonują również dwa inne kolegialne organy statutowe – Komisja Rewizyjna (*Tabela nr 4*) i Sąd Koleżeński (*Tabela nr 5*). Mają one daleko idące uprawnienia kontrolne na całokształtem funkcjonowania Prezesa i Zarządu oraz poszczególnych członków i członków ATA w zakresie działań wykonywanych w ramach i na rzecz Towarzystwa (Statut 1993).

Tabela nr 4: Skład Komisji Rewizyjnej ATA w roku 2022

Funkcja	Imię i nazwisko
Przewodnicząca	dr hab. Beata Cyboran, prof. UP
Wiceprzewodnicząca	dr Renata Konieczna-Woźniak
Sekretarz	dr hab. Agata Chabior, prof. UJK

Tabela nr 5: Skład Sądu Koleżeńskiego ATA w 2022

Funkcja	Imię i nazwisko
Przewodnicząca	dr Monika Sulik
Wiceprzewodnicząca	dr Agnieszka Majewska-Kafarowska
Sekretarz	dr hab. Sylwia Słowińska, prof. UZ

Dorobek wydawniczy

Ważnym kierunkiem działalności Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego jest aktywność wydawnicza. W latach 2017-2022 stowarzyszenie konsekwentnie kontynuowało wydawanie obu własnych czasopism naukowych – „Edukacji Dorosłych” oraz „Rocznika Andragogicznego”.

W tym okresie ukazało się zatem jedenaście kolejnych numerów półrocznika „Edukacja Dorosłych”. Przy czym z końcem roku 2017 nastąpiła zmiana na stanowisku redaktor naczelnej tego pisma. W związku z rezygnacją z funkcji dr hab. Ewy Skibińskiej Zarząd Główny ATA podjął uchwałę o powierzeniu zadania kierowania półrocznikiem dr hab. Agnieszce Stopińskiej-Pająk, prof. AWSB, która z dniem 1 stycznia 2018 roku została jego Redaktor Naczelną. Dokonano też wówczas zmian w składzie redakcji. W 2019 roku podjęto decyzję o wprowadzeniu „Edukacji Dorosłych” na Akademicką Platformę Czasopism UMK.

Od roku 2017 ukazało się również pięć kolejnych tomów „Rocznika Andragogicznego” (tomy 24-28), którego Redaktor Naczelną pozostawała dr hab. Hanna Solarczyk-Szwec, prof. UMK, piastująca tę funkcję od roku 2013.

Oba czasopisma Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego od lat odnotowywane są na kolejnych listach czasopism punktowanych ogłaszanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (od jesieni 2020 roku – Ministerstwo Edukacji i Nauki). W latach 2017-2018 opublikowanie artykułu w półroczniku „Edukacja Dorosłych” przynosiło jednostce naukowej, do której afiliowany był jego autor, 11 punktów w ocenie parametrycznej, zaś w „Roczniku Andragogicznym” – punktów 14. W latach 2019-2022 publikacja artykułu zarówno w „Edukacji Dorosłych”, jak i „Roczniku Andragogicznym” dawała zaś 40 takich punktów.

Wypada wyrazić przekonanie, że zarówno „Edukacja Dorosłych”, jak i „Rocznik Andragogiczny” będą ukazywały się również w kolejnych latach. Oba tytuły ugruntowały bowiem swoją pozycję w środowisku rodzimych specjalistów z zakresu teorii i praktyki edukacji dorosłych (w tym – senioralnej) w naszym kraju. Sprawą otwartą pozostaje przy tym zauważalna konieczność jeszcze większego umiędzynarodowienia obu czasopism, co jest zresztą wyzwaniem także dla innych polskich periodyków naukowych – nie tylko z zakresu nauk o wychowaniu.

Do dorobku wydawniczego/publikacyjnego Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego w ostatnich latach można również zaliczyć trzy inne publikacje:

- A) opracowanie o charakterze słownikowym przygotowane wspólnie z Elektroniczną Platformą na rzecz Ucznia się Dorosłych – EPALE Polska najpierw w wersji elektronicznej (por.: http://www.ata.edu.pl/pliki/glosariusz_EPALE.pdf) a z czasem także w formie publikacji drukowanej (EPALE/ATA, 2020);
- B) dwujęzyczna, angielsko-polska książka streszczeń referatów na cykliczną konferencję ATA przygotowaną w 2020 roku wspólnie z Katedrą Edukacji Ustawicznej i Andragogiki Uniwersytetu Warszawskiego (Szarota, Pierścieniak /red./, 2020)³;
- C) Elżbieta Dubas, Artur Fabiś, Tomasz Maliszewski, Krzysztof Pierścieniak, Hanna Solarczyk-Szwec, *Edukacja dorosłych – obszary refleksji, praktyki i zmian*, [w:] Stefan M. Kwiatkowski (red.), *Współczesne problemy pedagogiki. W kierunku integracji teorii z praktyką*, Komitet Nauk Pedagogicznych PAN, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2021, 161-182.

Na marginesie wątku dotyczącego działalności publikacyjnej Towarzystwa w ostatnich latach trzeba dostrzec, że w okresie 2017-2022 nie pojawiły się niestety żadne nowe monografie w ramach serii wydawniczej ATA „Biblioteka Edukacji Dorosłych”. Ciągłe zatem tom nr 45, prezentujący materiały II Zjazdu Andragogicznego (Skibińska, Solarczyk-Szwec, Stopińska-Pająk /red./, 2014) i tom 46 dedykowany prof. dr hab. Oldze Czerniawskiej z okazji 85. rocznicy Jej urodzin (Woźnicka /red./, 2015) pozostają ostatnimi w ramach tego ważnego w dorobku Towarzystwa cyklu wydawniczego. Czy oznacza to, że po wielu latach funkcjonowania ta formuła publikowania prac członków Towarzystwa uległa wyczerpaniu? Trudno wyrokować. Czas pokaże.

Aktywność konferencyjna

Najważniejszymi przedsięwzięciami w tej grupie zadań realizowanych przez Akademickie Towarzystwo Andragogiczne są ogólnopolskie zjazdy andragogiczne. Pierwszy z nich przeprowadzono w dniach 23-24 czerwca 2009 roku w Krakowie, drugi odbył się w dniach 15-16 maja 2013 w Toruniu.

U progu działalności Zarządu ATA IX kadencji III Ogólnopolski Zjazd Andragogiczny zwołany do Warszawy na 12-13 czerwca 2017 roku. Został on przygotowany wspólnie z Katedrą Edukacji Ustawicznej i Andragogiki Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego, kierowaną przez dr hab. Ewę Skibińską, prof. UW – ówczesną Prezes ATA, która stanęła także na czele Komitetu Naukowego i Organizacyjnego. Zjazd przeprowadzono pod hasłem „Dorośli w edukacji. Nowe konteksty, odmienne perspektywy, innowacyjne rozwiązania”. Tradycyjnie już skupił on w jednym miejscu nie tylko członków Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego, ale także dziesiątki innych teoretyków i praktyków zainteresowanych szeroko rozumianą edukacją dorosłych, dając możliwość zarówno prezentacji wyników własnych badań i przemyśleń, jak i sposobność do konfrontacji ich z opiniami innych uczestników zjazdowej debaty (Skibińska i in., 2017).

IV Ogólnopolski Zjazd Andragogiczny został zwołany do Łodzi. Jego hasło wywoławcze brzmi „Edukacja dorosłych – w stronę zrównoważonego rozwoju”. Przewodniczącą Komitetu Naukowego i Organizacyjnego została prof. dr hab. Elżbieta Kowalska-Dubas – wiceprzewodnicząca Zarządu Głównego ATA IX kadencji i kierownik Katedry Andragogiki i Gerontologii Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego. Termin zjazdu ustalono pierwotnie na 28-29 czerwca 2021 r. Niestety z powodów niepewnej sytuacji pandemicznej w Polsce powzięto decyzję o przełożeniu obrad na rok 2022.

Oprócz zjazdów andragogicznych ważne miejsce w pracy Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego zajmują również cykliczne konferencje, dotyczące różnych zagadnień teorii i praktyki edukacji dorosłych. W latach 2004-2018 organizowano je regularnie w Zakopanem. Ostatnia (jak dotychczas)

---

³ Efektem obrad konferencji jest również wieloautorska monografia: *LEARNING NEVER ENDS...Spaces of Adult Education: Central and Eastern European Perspectives*, ed. by Zofia Szarota & Zuzanna Wojciechowska, Warsaw University Press, Warszawa 2021.

X Zakopiańska Konferencja Andragogiczna ATA odbyła się w dniach 17-18 maja 2018 r., a jej Komitetem Naukowym pokierowała dr hab. Agnieszka Stopińska-Pająk, prof. AWSB. Wydarzenie miało charakter uroczysty nie tylko z powodu jubileuszowej, dziesiątej edycji samych konferencji andragogicznych organizowanych przez Towarzystwo w Kościelisku k/Zakopanego, ale także ze względu na jej hasło wywoławcze „100 lat edukacji dorosłych w Polsce – historyczne i teraźniejsze przestrzenie narracji andragogicznej”, czytelnie nawiązujące do rocznicy stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów.

Kolejne, drugie w latach 2017-2022 przedsięwzięcie w ramach cyklicznych konferencji ATA miało z kolei charakter międzynarodowy. Zostało ono przygotowane przez zespół Katedry Edukacji Ustawicznej i Andragogiki UW oraz Akademickie Towarzystwo Andragogiczne pod hasłem: „Przestrzenie uczenia się dorosłych/ Spaces of Adult Learning (SAL 2020)”. Na czele Komitetu Naukowego stanęła dr hab. Zofia Szarota, prof. UW – kierownik Katedry a zarazem członkini Zarządu Głównego ATA. Pierwotnie konferencja miała odbyć się wiosną 2020 roku, jednak ze względu na wybuch pandemii podjęto decyzję o przeniesieniu jej na termin późniejszy. Ostatecznie obrady przeprowadzono w dniach 5-6 października 2020 r. – w wersji hybrydowej. Część uczestników pojawiała się zatem w siedzibie Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego osobiście, pozostałe osoby – w tym referenci zza granicy – uczestniczyli w konferencji w formule on-line.

Cykliczne konferencje Towarzystwa będą kontynuowane. Kolejna z nich planowana jest na rok 2023. Przygotowanie jej założeń powierzono dr. hab. Arturowi Fabisiowi, prof. UP – członkowi Zarządu Głównego ATA. Czy wydarzenie „powróci” po krótkiej przerwie na Podhale? Niebawem się okaże...

U progu lata 2021 roku zainicjowano cykl ogólnopolskich seminariów dyskusyjnych ATA, odbywających się on-line. Dotychczas miały miejsce cztery odsłony OSD ATA (I, II i III *przygotowane zostały we współpracy organizacyjnej z Katedrą Studiów Edukacyjnych Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni*):

I Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne ATA pt. „Edukacja dorosłych w dobie pandemii”, podczas którego dyskusję przeprowadzono na kanwie wystąpienia prof. dr hab. Krystyny Skarżyńskiej (Uniwersytet SWPS) – 20 czerwca 2021 r.

II Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne ATA, podczas którego dyskusję przeprowadzono na kanwie wystąpienia dr hab. Martyny Pryszmont – laureatki Nagrody za wybitną monografię z andragogiki za rok 2020 – 24 listopada 2021 r.

III Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne ATA, podczas którego dyskusję przeprowadzono na kanwie wystąpienia dr Moniki Chmieleckiej – laureatki Nagrody za wybitną monografię z andragogiki za rok 2020 – 9 marca 2022 r.

IV Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne ATA pt. „O aktualności idei edukacji ustawicznej w pracach naukowych Józefa Półturzyckiego” – 6 kwietnia 2022 r.

Patronaty ATA

O ugruntowanej pozycji Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego w środowisku polskich specjalistów z zakresu edukacji dorosłych świadczy niewątpliwie chęć pozyskiwania przez różne podmioty jego patronatu nad własnymi krajowymi i międzynarodowymi seminariami i konferencjami. W latach 2017-2022 Zarząd Główny ATA podjął uchwały o objęciu patronatem Towarzystwa aż siedemnastu różnych wydarzeń o takim charakterze:

1. Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Aktywność rekreacyjna a radość życia seniorów” – Toruń, 20-21 kwietnia 2017 r.; org. Wydział Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Nauk o Ziemi UMK i Uniwersyteckie Centrum Sportowe UMK

2. Ogólnopolska E-Konferencja Naukowa pt. „Mapy umysłowe w dydaktyce akademickiej i kształceniu dorosłych” – 7 czerwca 2017 r.; org. Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie
3. I Polsko-Niemieckie Seminarium Naukowe pt. „Uniwersytety ludowe – pomiędzy teorią a praktyką” – Szczecin, 6-7 października 2017 r.; org. Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego, Zachodniopomorski Uniwersytet Ludowy w Mierzynie i Heimvolkshochschule Lubmin e.V.
4. V Jesienne Spotkania Andragogiczne – Międzynarodowe Seminarium Naukowe nt. „Sztuka: percepcja – uczestnictwo – twórczość w edukacji człowieka dorosłego” – Katowice, 14 listopada 2017 r.; org. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Korczaka w Warszawie – Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach
5. Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. “New trends and research challenges in pedagogy and andragogy (NTRCPA18)” – Praga, 8 lutego 2018 r.; org. Uniwersytet Karola w Pradze i Instytut Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie
6. Seminarium Konsorcjum *Lifelong Learning* nt. „Zintegrowana strategia umiejętności (ZSU)” – Toruń, 6 czerwca 2018 r.; org. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu i Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie
7. Seminarium Naukowe pt. „Uczący się dorosły – inspiracje, wyzwania, trendy” z okazji 80. urodzin i 55. lat pracy naukowo-dydaktycznej Profesora Tadeusza Aleksandra – Ostrowiec Świętokrzyski, 10 października 2018 r.; org.: Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim
8. VI Jesienne Spotkania Andragogiczne – Ogólnopolskie Seminarium Naukowe nt. „Przyszłość edukacji człowieka dorosłego” – Katowice, 14 listopada 2018 r.; org. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Korczaka w Warszawie – Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach
9. XII Łódzka Konferencja Biograficzna nt. „Biografia i badanie biografii – biografie rodzinne i uczenie się” Łódź, 15-16 lutego 2019 r.; org. Zakład Andragogiki i Gerontologii Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego
10. Seminarium EPALE pt. „Trenerskie inspiracje. Uczymy siebie, by uczyć innych” – Warszawa, 16 kwietnia 2019 r.; org. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji i Krajowe Biuro EPALE
11. Seminarium EPALE pt. „Jak uczyć najbardziej doświadczonych, czyli o edukacji seniorów” – Toruń, 10 czerwca 2019 r.; org. Krajowe Biuro EPALE i Katedra Pedagogiki Szkolnej Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
12. II Polsko-Niemieckie Seminarium z cyklu „Uniwersytety ludowe – pomiędzy teorią a praktyką” pt. „Z ludźmi – ku ludziom” – Szczecin, 18-19 października 2019 r.; org. Zachodniopomorski Uniwersytet Ludowy, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego, Heimvolkshochschule Lubmin e.V.
13. VII Jesienne Spotkania Andragogiczne – Ogólnopolskie Seminarium Naukowe nt. „Człowiek w okresie późnej dorosłości wychodzący z potrzasku cybernetycznej rzeczywistości” – Katowice, 13 listopada 2019 r.; org. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Korczaka w Warszawie – Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach
14. II Międzynarodowa Konferencja „Całozyciowe uczenie się – konteksty indywidualne, partykularne i uniwersalne”, on-line, 8-9 czerwca 2021 r.; org. Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowycza, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach
15. Międzynarodowa Konferencja pt. „100 lat uniwersytetów ludowych w wolnej Polsce (1921-2021)”, Szczecin – Mierzyn, 4-5 października 2021 r.; org. Zachodniopomorski Uniwersytet Ludowy w Mierzynie, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni
16. XXXIII Konferencja Naukowa „Forum Pedagogów” oraz Jubileusz Profesora Jerzego Semkowa, org. Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 26-27 października 2021 r.

17. VI Poznańskie Forum Dyskusyjne Lifelong Learning pt. „Człowiek dorosły w różnicowanych kontekstach życia” oraz Jubileusz Profesor Ewy Solarczyk-Ambrozik, org. Wydział Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; Poznań 12-13 maja 2022 r.

Nagroda ATA za monografię naukową z andragogiki

Zarząd Główny ATA w roku 2016 podjął decyzję o ustanowieniu dorocznej nagrody za monografię naukową o tematyce andragogicznej. Przyjęto wówczas regulamin konkursu oraz powołano na czteroletnią kadencję Kapitułę Nagrody, której przewodniczył prof. dr hab. Józef Kargul. U schyłku roku 2020 r. Zarząd Główny ATA podjął decyzję o powołaniu na lata 2021-2024 Kapituły Nagrody w nowym składzie – z prof. dr hab. Elżbietą Kowalską-Dubas jako Przewodniczącą oraz Profesorami Tadeuszem Aleksandrem, Ewą Przybylską, Eleonorą Sapią-Drewniak i Ewą Solarczyk-Ambrozik jako członkami Kapituły. Dotychczas nagrody przyznano pięciorgu autorom: za rok 2016 nie nagrodzono żadnej publikacji, za lata 2017-2019 – po jednej, za rok 2021 przyznano zaś nagrody dwóm autorkom (*Tabela nr 6*).

Tabela nr 6: Nagrody ATA za wybitne monografie z zakresu andragogiki

Rok	Autor/ka/	Opis bibliograficzny monografii
2017	Sylwia Słowińska	<i>Sensy oddolnych inicjatyw kulturalnych w interpretacji ich realizatorów</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona-Góra 2017 [ISBN 978-83-7842-301-0]
2018	Arkadiusz Wąsiński	<i>Autokreacja małżonków bezdzietnych do wielowymiarowego rodzicielstwa adopcyjnego. Perspektywa pedagogiczno-antropologiczna</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018 [ISBN 978-83-8142-049-5, e-ISBN 978-83-8142-050-1]
2019	Joanna Golonka-Legut	<i>Edukacyjny potencjał indywidualnego doświadczenia życiowego</i> , Oficyna Wydawnicza „Atut”, Wrocław 2019 [ISBN 978-83-7977-406-7]
2020	Monika Chmielecka	<i>Transformacja w coachingu. Doświadczenia uczenia się dorosłych</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020 [ISBN 978-83-8142-713-5, e-ISBN 978-83-8142-714-2]
	Martyna Pryszmont	<i>Metodologia jako sztuka wyjścia. Podejście badawcze i praktyki edukacyjne w andragogicznych studiach nad macierzyństwem</i> , Oficyna Wydawnicza „Atut”, Wrocław 2020 [ISBN 978-83-7977-505-7]
2021	<i>Nagrody nie przyznano</i>	

Inne uwagi

Z pewnym smutkiem należy odnotować, że „po kilkunastu latach świetności” w ostatnim okresie stopniowo traciła na znaczeniu Letnia Szkoła Andragogów i Poradodawców (wcześniej: Letnia Szkoła Młodych Andragogów), stanowiąca od końca XX wieku ważny element działalności Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego adresowany do młodszej wiekowo grupy teoretyków i praktyków edukacji dorosłych (por. np. Olejarz 2009). Łącznie w latach 1999-2015 przeprowadzono aż 16 edycji Szkoły, którymi kierował prof. dr hab. Józef Kargul. Niestety mimo podjętej próby zmiany formuły, nie udało się już po roku

2017 kontynuować tego przedsięwzięcia, co doprowadziło przed trzema laty do formalnego zawieszenia LSAiP.

Wielkie nadzieje Zarząd Główny ATA wiązał przed kilku laty z przystąpieniem Towarzystwa wspólnie z sześcioma innymi podmiotami: Akademią Pomorską w Słupsku, „Ateneum” – Szkołą Wyższą w Gdańsku, Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetem Łódzkim, Uniwersytetem Zielonogórskim oraz Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu jako koordynatorem całego projektu do *Lifelong Learning – Konsorcjum* (LLL-K) powołanego do życia u schyłku 2017 roku. Jednak w związku ze zmianą przepisów prawa plany rozwinięcia tej inicjatywy niestety „spaliły na panewce”.

Niewątpliwie ważnym partnerem Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego jest współcześnie Krajowe Biuro Elektronicznej Platformy na rzecz Uczenia się Dorosłych w Europie (EPALE), z którym nawiązano wielowątkową współpracę przed kilku laty. Członkinie i członkowie Towarzystwa w latach 2018-2021 wielokrotnie brali udział w charakterze ekspertów, referentów, moderatorów lub panelistów w różnych przedsięwzięciach EPALE organizowanych zarówno w kraju, jak i za granicą – w seminariach, konferencjach i webinarach naukowych (np. dr Kinga Majchrzak-Ptak była delegatką ATA na *Europejską Konferencję EPALE* w Budapeszcie w 2018), a także w akcjach społecznych promujących edukację dorosłych. Dr Monika Gromadzka, dr hab. Małgorzata Rosalska, prof. UAM dr Monika Sulik otrzymały zaś status Ambasaderek EPALE, dr Wojciech Świtalski – Ambasadora.

Ważne znaczenie dla działalności Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego miały kanały komunikowania się ze swoimi członkami i innymi osobami zainteresowanymi problematyką podejmowaną w pracach stowarzyszenia.

- A) Istotną rolę w zakresie informowania o tradycjach, bieżącej działalności odgrywa rozbudowana i stale aktualizowana strona internetowa Towarzystwa (<http://www.ata.edu.pl>), której działanie od lat koordynuje dr hab. Hanna Solarczyk-Szwec, prof. UMK – prezes ZG ATA.
- B) W 2018 roku rozpoczęto regularne rozsyłanie do członkiń i członków ATA oraz innych osób zainteresowanych problematyką teorii i praktyki edukacji dorosłych elektronicznego newslettera. Zadaniem „Newslettera ATA” stało się dostarczanie zainteresowanym wiedzy o bieżącym funkcjonowaniu i przedsięwzięciach Towarzystwa oraz współpracujących z nim środowisk społecznych i naukowych. Osobą odpowiedzialną na funkcjonowanie tego kanału informacyjnego jest dr hab. Tomasz Maliszewski – sekretarz ZG ATA.

Tabela nr 7: „Newsletter ATA” – informacje zbiorcze

Rok	Liczba numerów	Liczba odbiorców
2018	34	90
2019	45	125
2020	32	140
2021	39	145
2022*	16	152

* stan na dzień 24 lipca 2022 r.

- C) Innym sposobem komunikacji ATA z otoczeniem w ostatnich latach stał się również *facebook*, za którego wykorzystanie na potrzeby stowarzyszenia odpowiada dr hab. Artur Fabiś, prof. UP. Wykorzystywanie różnorodnych kanałów komunikowania okazało się szczególnie ważne w latach 2020-2021, kiedy z powodu pandemii okresowo, często na długie tygodnie zamierały inne możliwości kontaktu.

Dzięki wcześniej podjętym działaniom w tym zakresie okazało się, co warto podkreślić, że Akademickie Towarzystwo Akademickie miało przygotowane i przetestowane narzędzia pozwalające na skuteczne podtrzymywanie kontaktu ze swoimi członkiniami i członkami oraz interesariuszami także w czasach Covid-19.

Jak widać, mimo trudnej sytuacji ogólnej dla towarzystw naukowych Zarządowi Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego IX kadencji kierowanemu przed dr hab. Hanną Solarczyk-Szwec, prof. UMK udało się w okresie VI 2017-VI 2022 podjąć liczne i wielokierunkowe działania nie tylko na rzecz członkiń i członków stowarzyszenia, ale także całej polskiej andragogiki.